

[Per Federspiel.]

danske regering fortsat vil støtte en politik, der er baseret på det vestlige sammenhold inden for NATO, som et meget væsentligt fremskridt i klarhed siden årene efter krigen.

Jeg forstår af den højtærede udenrigsministers redegørelse, at der er sket en vis udvikling i tankegangen siden i går, for jeg har set i Berlingske Tidende, at den højtærede minister efter en udtalelse til den hollandske presse tilføjede, at han regnede med at bringe et synspunkt frem i folketinget under den udenrigspolitiske debat i dag, nemlig det synspunkt, at hvis Cuba havde opført sig med samme fornuft som Danmark og havde afvist atombevæbning, så ville det ikke have været i denne situation. Jeg skal ikke komme dybere ind på dette spørgsmål, for jeg tror ikke, den højtærede minister har ment det helt alvorligt. Men jeg har et andet mellemværende med den højtærede minister, som jeg skal komme tilbage til om et øjeblik.

Under alle omstændigheder forekommer det mig, at det væsentlige i denne situation aldeles ikke er spørgsmålet om atombevæbning, men spørgsmålet om den for mig at se overordentlig prisværdige realisme, der har præget den sovjetrussiske regerings bedømmelse af det magtbalanceforhold, der var opstået ved den sikkert noget uoverlagte bevæbning af Cuba med atomvåben. Der er imidlertid én ting til, som jeg synes man bør se på med tilfredshed. Det er dette, at den sovjetrussiske regering eller dens statschef, hr. Khrustjov, øjensynlig ikke har været bebyrdet med de betragtninger, som jo alt for tit har ledet statsmænd ind i katastrofale situationer, nemlig hensynet til prestige, hensynet til nationens ære, men at han er veget for det første for sin egen bedømmelse af magtforholdene og for det andet for det, som man efter pressens referater må betragte som en vurdering af den offentlige mening i Rusland. Af pressereferaterne ser man, at der har været en almindelig befrielse i Sovjetunionen ved, at den opståede krise var overstået.

Jeg er enig med den højtærede minister i, at man må se med tilfredshed på den mission, der nu er givet De Forenede Nationer. Jeg er ligeledes enig med ministeren i, at man ikke skal overvurdere FN's mulighed

for at hidføre en løsning af de spørgsmål, der er opstået omkring Cuba, og som ikke alene drejer sig om atombevæbning. Men jeg vil gerne her i debatten rejse det spørgsmål: hvor længe kan vi inden for verdenssamfundet De Forenede Nationer tåle, at der opstår den ene indkapslede byld efter den anden? Hvor meget kan FN tåle at blive belastet med af kontrol med disse til stadighed uløste problemer: spørgsmålet om Palæstina, hvor der vedblivende hersker krigstilstand, Koreaspørgsmålet, der aldrig har fundet sin endelige løsning, Kashmirspørgsmålet, der er under kontrol, Congo-spørgsmålet, som den højtærede minister ikke ser på med alt for megen optimisme, hvad jeg heller ikke gør, og nu sidst Cuba-spørgsmålet. Hvor længe kan vi bære at holde disse spørgsmål i en eller anden form for ustabil ro, uden at det på et eller andet tidspunkt må give anledning til fornyede konflikter? Derfor er jeg enig i, at alle kræfter må sættes ind på den afspænding, som vel til syvende og sidst er det eneste middel til at løse disse forskellige individuelle konflikter.

Det korte af det lange er imidlertid, at det cubanske spørgsmål nu er tilbage, hvor det var, før den russiske bevæbning af Cuba begyndte, og det er på dette punkt, at De Forenede Nationers mæglingsopgave må sætte ind.

Den højtærede minister kom i sin redegørelse, men meget kort, også ind på spørgsmålet om udviklingslandene, dette spørgsmål, der i fjor blev rejst med brask og bram her i salen fra den høje regerings side, og som vi siden har hørt meget lidt om ud over, at der er udnævnt forskellige rådsformænd og andre; men vi har hørt meget lidt om resultaterne af hele dette arbejde, der havde så stor hast i 1961, og som stadig er noget, der kræver en hurtig indsats. Den højtærede minister indskrænker sig i virkeligheden til at sige, at den vestlige verden må forstå at leve op til sit sociale ansvar, og der er jo ingen tvivl om, at der består en risiko for, at den snævre sammenslutning i den vestlige verden vil medføre en stadig stigende velstand uden en tilsvarende forbedring af levefoden i udviklingslandene. Alt dette rejser et spørgsmål, som jeg ikke skal inddrage i denne debat, men som vel navnlig de lærde ved